IX kadencja

KANCELARIA SEJMU
Biuro Komisji Sejmowych

Komisja Kultury i Środków Przekazu

PEŁNY ZAPIS PRZEBIEGU POSIEDZENIA

■ **Podkomisji nadzwyczajnej do rozpatrzenia poselskich projektów uchwał w sprawie wyrażenia uznania dla laureatki Nagrody Nobla Olgi Tokarczuk (nr 2)**

z dnia 19 grudnia 2019 r.

Pełny zapis przebiegu posiedzenia

Komisji Kultury i Środków Przekazu

– podkomisji nadzwyczajnej do rozpatrzenia poselskich projektów uchwał w sprawie wyrażenia uznania dla laureatki Nagrody Nobla Olgi Tokarczuk (druki nr 47 i 59) (nr 2)

19 grudnia 2019 r.

Podkomisja nadzwyczajna do rozpatrzenia poselskich projektów uchwał w sprawie wyrażenia uznania dla laureatki Nagrody Nobla Olgi Tokarczuk (druki nr 47 i 59), obradująca pod przewodnictwem posła **Jacka Świata (PiS)**, zrealizowała następujący porządek dzienny:

– rozpatrzenie poselskich projektów uchwał w sprawie wyrażenia uznania dla laureatki Nagrody Nobla Olgi Tokarczuk (druki nr 47 i 59).

W posiedzeniu udział wzięli pracownicy Kancelarii Sejmu: **Joanna Góral, Eliza Kalita** – z sekretariatu Komisji w Biurze Komisji Sejmowych oraz **Maria Iwaszkiewicz** i **Urszula Sęk** – legislatorzy z Biura Legislacyjnego.

Przewodniczący poseł Jacek Świat (PiS):

Szanowni państwo, otwieram posiedzenie podkomisji nadzwyczajnej do rozpatrzenia poselskich projektów uchwał w sprawie wyrażenia uznania dla laureatki Nagrody Nobla Olgi Tokarczuk.

Stwierdzam kworum.

W porządku dziennym mamy rozpatrzenie projektów z druków 47 i 59.

Proszę państwa, myślę, że naszą wspólną intencją jest to, żeby Sejm podjął uchwałę w sprawie wyrażenia uznania dla pani Olgi Tokarczuk. Sądzę, że wobec postawy Konfederacji nie ma szans na to, żeby taką uchwałę przyjąć przez aklamację, ale musimy znaleźć taki tekst, który będzie do przyjęcia dla przytłaczającej większości posłów. Pewnie nie będzie to najłatwiejsze, bo jak wykazała wczorajsza dyskusja, twórczość, a może bardziej – osoba pani Olgi Tokarczuk budzi spore emocje.

Zgodnie ze zdrowym rozsądkiem i przyjętą praktyką musimy zacząć od wyboru tekstu wiodącego, który będzie tekstem podstawowym, nad którym będziemy pracować i, ewentualnie, do niego dopasowywać poprawki.

Mamy tekst z druku 59, złożony przez Lewicę, i z druku 47, złożonego przez Koalicję Obywatelską.

Czy są uwagi i propozycje?

Proszę bardzo, poseł Lichocka.

Poseł Joanna Lichocka (PiS):

Chciałabym oba te projekty zastąpić nowym…

Przewodniczący poseł Jacek Świat (PiS):

Nie, najpierw musimy trzymać się procedury, czyli najpierw wybierzmy…

Poseł Joanna Lichocka (PiS):

…czyli odrzucić obydwa projekty.

Przewodniczący poseł Jacek Świat (PiS):

Tak nie możemy, pani poseł, byłoby to nieformalnie…

Poseł Joanna Lichocka (PiS):

Tak nie można?

Przewodniczący poseł Jacek Świat (PiS):

…ponieważ dostaliśmy konkretne druki tekstów i musimy na nich pracować.

Legislator w Biurze Legislacyjnym Kancelarii Sejmu Urszula Sęk:

Znaczy, państwo wybierają bazowy i do tego bazowego zgłaszają propozycje – i można wtedy zgłosić całościową propozycję.

Przewodniczący poseł Jacek Świat (PiS):

Tak więc musimy bazowy wybrać.

Pani poseł Stachowiak-Różecka.

Poseł Mirosława Stachowiak-Różecka (PiS):

W tej sytuacji proponuję, żeby projektem bazowym był projekt zgłoszony przez Koalicję Obywatelską.

Przewodniczący poseł Jacek Świat (PiS):

Dobrze, czyli 47.

Czy są jeszcze jakieś uwagi?

Czy jest zgoda na to, by tekstem bazowym był tekst z druku 47?

Nie słyszę sprzeciwu, więc jest wszystko ustalone.

Zaczynamy pracę nad konkretnym tekstem, nad rozpatrzeniem projektu uchwały. Zaczynamy od tytułu uchwały. Czy są projekty do tytułu uchwały?

Słucham, pani poseł Lichocka.

Poseł Joanna Lichocka (PiS):

Chciałabym zastąpić cały tekst, łącznie z tytułem, nowym tekstem. Mogę go przeczytać, ale państwo go macie przed oczami.

Proponuję zastąpienie zarówno tytułu, jak i całego tekstu projektu uchwały tekstem zaproponowanym na tej podkomisji.

Przewodniczący poseł Jacek Świat (PiS):

Tekst tej poprawki mamy przed sobą, ale musimy zacząć od tytułu.

Pani mecenas, proszę.

Legislator Urszula Sęk:

Chciałam się upewnić, bo to, co dostaliśmy ma nagłówek: „Projekt uchwały z okazji wyróżnienia Olgi Tokarczuk Nagrodą Nobla za rok 2018”. Czy to oznaczałoby, że ten tytuł brzmiałby: „Uchwała Sejmu Rzeczypospolitej z okazji…”, tak? Ten tytuł tak by brzmiał? Ponieważ trzeba by uciąć dwa wyrazy „projekt uchwały” i wtedy ten tytuł brzmiałby: „Uchwała Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z okazji wyróżnienia Olgi Tokarczuk Nagrodą Nobla za rok 2018”, tak?

Przy tych poprzednich projektach językoznawcy wszędzie dopisywali „literackiej Nagrody Nobla”. Ewentualnie…

Poseł Joanna Lichocka (PiS):

Jak państwo uważacie, natomiast mamy w tym tekście bardzo dużo słów: „literatura” i „literaci”, dlatego nie chciałam jeszcze tutaj… ale, jeżeli uznają państwo, że trzeba to dodać to, oczywiście, tak.

Legislator Urszula Sęk:

Dobrze.

Przewodniczący poseł Jacek Świat (PiS):

Po kolei – pani Joanna Scheuring-Wielgus.

Poseł Joanna Scheuring-Wielgus (Lewica):

Miałabym taką propozycję, żeby zamiast słowa „wyróżnienie” było słowo „otrzymania”…

Poseł Joanna Lichocka (PiS):

Słusznie.

Poseł Joanna Scheuring-Wielgus (Lewica):

…ponieważ ona już to dostała a wyróżniona została w momencie, gdy wchodziła do… była wśród osób wyróżnionych.

Legislator Urszula Sęk:

To: „…otrzymania przez Olgę Tokarczuk Nagrody Nobla”?

Poseł Joanna Lichocka (PiS):

Tak, lepiej „otrzymania”.

Poseł Joanna Scheuring-Wielgus (Lewica):

„Otrzymania”…

Przewodniczący poseł Jacek Świat (PiS):

Pan poseł Zimoch.

Poseł Tomasz Zimoch (KO):

Tylko mam pytanie.

Jeżeli pani poseł zgłosiła i zgodziliśmy się wszyscy, że bierzemy jako tekst wiodący uchwałę nr 47 i nagle jest zupełnie inny wniosek to chyba coś jest tutaj w sprzeczności z sobą.

Poseł Joanna Lichocka (PiS):

To jest formalność.

Przewodniczący poseł Jacek Świat (PiS):

Dobrze.

Pani poseł Różecka.

Poseł Mirosława Stachowiak-Różecka (PiS):

Szanowni państwo, wczoraj odbyliśmy naprawdę długą dyskusję w trakcie posiedzenia komisji kultury, ustaliliśmy (takie odniosłam wrażenie), że wnioski polegały na tym, że – rzeczywiście – szukamy kompromisu.

To oznacza, że my, Prawo i Sprawiedliwość, zdecydowaliśmy na to, że nie wnosimy i nie zaczynamy procedury z podpisami posłów Prawa i Sprawiedliwości od początku z projektem, który – mniej więcej – jest proponowany przez panią poseł Lichocką. Ustaliliśmy punkty wyjścia, że – rzeczywiście – wszyscy chcemy uhonorować, musimy jedynie ustalić treść. Żeby tego nie przedłużać, żeby mogło się to odbyć jeszcze na tym posiedzeniu Sejmu, wybraliśmy wariant, że pracujemy na jednym z projektów, które już zostały złożone i teraz, po prostu, to procedujemy.

Naszą propozycją – w tej sekundzie, w tym momencie – zgłoszoną przez panią poseł Lichocką jest poprawka, która polega na tym, że zmieniamy zasadniczą treść i zaczynamy nad tym pracować.

Może się na to pan zgodzić, bądź nie, ale taka jest, po prostu, nasza propozycja.

Poseł Joanna Lichocka (PiS):

Państwo też się na to zgodzili, że wypracowujemy nowy, kompromisowy tekst.

Przewodniczący poseł Jacek Świat (PiS):

Pani mecenas, proszę.

Legislator Urszula Sęk:

Rzeczywiście, od strony formalnej jest to możliwe, natomiast… może propozycja do pani poseł, bo to jest takie całościowe.

Gdyby pani poseł zechciała może rozbić to na dwie, czy trzy poprawki, na przykład: „tytułowi nadać brzmienie…” i wtedy ten tytuł, który tu *de facto* omówiliśmy i przyjęliśmy w zmienionym brzmieniu i to jest dopuszczalne, mimo że pracujemy na druku 47 to jest poprawka, że tytuł np. otrzymuje inne brzmienie.

Później też można, że akapit pierwszy, drugi czy trzeci (a jest chyba cztery czy pięć)… któryś tam skreślić. Można to, po prostu, poszatkować od strony formalnej, żeby było mniej rzucające się w oczy, że zastępujemy tekst, ale *de facto* tak się często pracuje – i tak jest przyjmowane.

Przewodniczący poseł Jacek Świat (PiS):

Dobrze, możemy tak zrobić.

Jeśli chodzi o tytuł, przypomnę, że jest obyczaj, żeby uchwały zawierały formułę: „w sprawie…" jakiejś, więc powinniśmy…

Poseł Joanna Scheuring-Wielgus (Lewica):

„…w sprawie otrzymania przez Olgę Tokarczuk…"

Poseł Joanna Lichocka (PiS):

Przepraszam a nie… wykluczamy sformułowania „z okazji", okolicznościowej uchwały?…

Przewodniczący poseł Jacek Świat (PiS):

Pytanie do pani mecenas.

Legislator Urszula Sęk:

Nie mam zbyt wielkiego doświadczenia, bo dawno uchwał nie robiłam, ale tak sobie wyobrażam, że jak państwo przyjmują jakieś uchwały z okazji stulecia czegoś, czy z okazji tego, to też ten zwrot: „z okazji" jest.

Znaczy, bardziej typowe jest, że „w sprawie…" czegoś, ale niektóra materia uchwały jest taka, że trudno się na siłę trzymać tego sformułowania: „w sprawie", bo trudno napisać: „uchwała Sejmu w sprawie otrzymania".

Poseł Joanna Scheuring-Wielgus (Lewica):

„Z okazji…"

Przewodniczący poseł Jacek Świat (PiS):

Jeżeli jest to dopuszczalne, mamy zatem, ustalmy precyzyjnie, „z okazji wyróżnienia Olgi Tokarczuk…"

Poseł Joanna Lichocka (PiS):

Otrzymania przez Olgę Tokarczuk Nagrody Nobla za rok 2018.

Przewodniczący poseł Jacek Świat (PiS):

2018, dobrze.

Zatem tytuł by brzmiał: „…z okazji otrzymania przez Olgę Tokarczuk Nagrody Nobla za rok 2018".

Czy jest zgoda na taki tytuł?

Poseł Joanna Lichocka (PiS):

Tak, jest.

Przewodniczący poseł Jacek Świat (PiS):

Jest zgoda, dziękuję bardzo.

Przechodzimy do akapitu pierwszego, słucham uwag.

Poseł Joanna Lichocka (PiS):

Jak mówiłam, chciałabym zastąpić akapity pierwszy i drugi – i całość.

Słuchajcie, chyba całość, po prostu, już będziemy… nie akapitami, dobrze? Czy zgadzacie się państwo?

Przewodniczący poseł Jacek Świat (PiS):

Moment.

Pani poseł Różecka.

Poseł Mirosława Stachowiak-Różecka (PiS):

Przyjrzałam się jednej i drugiej treści, i myślę, że – biorąc też pod uwagę uwagi pani mecenas – myślę, że rzeczywiście byłoby optymalnie, moim zdaniem, żebyśmy zastąpili pierwszy, drugi, trzeci akapit – pierwszym i drugim akapitem, który proponuje pani poseł, a ostatni, taką puentę na koniec, przerobili oddzielnie…

Poseł Joanna Lichocka (PiS):

Dobrze.

Poseł Mirosława Stachowiak-Różecka (PiS):

…z propozycją, że ostatni akapit z projektu, nad którym procedujemy, zastąpimy też ostatnim proponowanym przez panią poseł, ale do tego przeszlibyśmy za chwilę. Czyli jednak na dwie części, żeby to było czytelne, bo mamy jakby emocje w tej uchwale. Moim zdaniem, tak można podzielić, że puenta byłaby procedowana oddzielnie.

Może tak być?

Przewodniczący poseł Jacek Świat (PiS):

Bardzo dobra propozycja.

Pan poseł Zimoch.

Poseł Tomasz Zimoch (KO):

Pierwszy akapit jest tak banalny, proszę państwa, że… to jest fakt, kto nagrodę otrzymał, kto został do tej pory wyróżniony, to jest banał. Jest to stwierdzenie faktu.

Przy tej uchwale, wydaje mi się, że można naprawdę popracować nad czymś zdecydowanie lepszym, nie czymś takim.

Przewodniczący poseł Jacek Świat (PiS):

Pani poseł Scheuring-Wielgus.

Poseł Joanna Scheuring-Wielgus (Lewica):

Miałabym prośbę, żebyśmy oprócz pierwszego zdania, które jest zaproponowane przez panią Lichocką, dodali to zdanie, które wydaje mi się zupełnie niekontrowersyjne z uchwały 47:

„W swoich kilkunastu książkach opisuje zapomniane lub nieistniejące na realnych mapach miejsca, a mimo to opowiada o nas z bliska, bez kompromisu, a jednocześnie z ogromną czułością”.

Wydaje mi się to zdanie niekontrowersyjne a byłoby wzbogaceniem akapitu, nad którym teraz pracujemy.

Czyli, miałabym taką propozycję, żeby po kropce dodać:

„Olga Tokarczuk w swoich książkach opisuje zapomniane lub nieistniejące na realnych mapach miejsca, a mimo to opowiada o nas z bliska, bez kompromisu… z

Poseł Anna Pieczarka (PiS):

Tutaj zrobiłabym kropkę.

Poseł Joanna Scheuring-Wielgus (Lewica):

… ogromną czułością”.

I kropka.

Poseł Anna Pieczarka (PiS):

Nie – po kompromisie, żeby to słowo „czułość”…

Poseł Joanna Scheuring-Wielgus (Lewica):

Tylko… to słowo „czułość” przecież nie jest kontrowersyjne a jest bardzo znaczące.

Poseł Joanna Lichocka (PiS):

Wszyscy mówią o tej czułości to zaczyna być kicz.

Poseł Joanna Scheuring-Wielgus (Lewica):

Nie… chyba, wydaje mi się, że… dobrze, w każdym razie…

Poseł Joanna Lichocka (PiS):

Ono nie jest kontrowersyjne, absolutnie.

Poseł Mirosława Stachowiak-Różecka (PiS):

Nie, dla nas – nie, tylko w formalnym dokumencie może…

Poseł Joanna Scheuring-Wielgus (Lewica):

Co państwo na to, żeby dołączyć tutaj to jedno zdanie, żeby to było…

Przewodniczący poseł Jacek Świat (PiS):
Pan poseł Zimoch.

Poseł Tomasz Zimoch (KO):
Mam tylko taką prośbę, proszę państwa – kiedy był pisany ten projekt to nie miał żadnych podtekstów politycznych. Nie wmawiajcie, zwłaszcza autorowi… i nie zamieniajmy tego w lekcję: co autor chciał przez to powiedzieć. Nie doszukujmy się czegoś.

Dlaczego słowo „czułość" tak panią poseł dziwi?

Poseł Joanna Lichocka (PiS):
Pan nie zrozumiał wrażliwości językowej.

Poseł Tomasz Zimoch (KO):
Wręcz pani mówi: kicz, nazywa to kiczem.

Poseł Joanna Lichocka (PiS):
Bo wszyscy mówią o czułości już w kontekście…

Poseł Tomasz Zimoch (KO):
Ale to, że wszyscy mówią, pani poseł…

Przewodniczący poseł Jacek Świat (PiS):
Szanowni państwo, nie przekrzykujmy się.

Poseł Joanna Lichocka (PiS):
Wiem, że tutaj nie będziemy mieli żadnego problemu zrozumienia tego.

Przewodniczący poseł Jacek Świat (PiS):
Dobrze.

Proszę państwa, jest więc propozycja, by…

Poseł Joanna Lichocka (PiS):
Ja nie widzę tego zdania.

Przewodniczący poseł Jacek Świat (PiS):
Pierwszy akapit.

Poseł Mirosława Stachowiak-Różecka (PiS):
Ostatnie, pani poseł.

Przewodniczący poseł Jacek Świat (PiS):
Pani poseł, po kolei – jest więc propozycja, by przyjąć akapit zaproponowany przez panią poseł Lichocką i do niego dołączyć ostatnie zdanie z projektu 47.

Poseł Joanna Scheuring-Wielgus (Lewica):
Tylko trochę, po prostu, skrócone.

Poseł Rafał Bochenek (PiS):
Może „czułość" zastąpić „wrażliwością"?

Legislator Urszula Sęk:
Czyli rozumiem, że ten akapit z projektu pani poseł Lichockiej byłby pierwszy przyjęty.

Nie wiem, czy to, co proponuje pani poseł Scheuring-Wielgus, czy bym nie dała, jako odrębny, krótszy akapit… nie wiem, czy to jest w połączeniu z tym wymienieniem, czy to jest taka myśl ciągła?

Poseł Anna Pieczarka (PiS):
Ten pierwszy akapit jest bardziej ogólny, prawda. A ten drugi dotyczyłby tylko pisarki.

Przewodniczący poseł Jacek Świat (PiS):
Proszę bardzo.

Poseł Joanna Lichocka (PiS):
Mam pewien kłopot merytoryczny z tym zdaniem, gdyż Olga Tokarczuk zarówno w „Księgach Jakubowych" (te akurat mam teraz i dość dobrze je sobie czytam, to zresztą się dobrze czyta) nie opowiada o nieistniejących na realnych mapach miejscach – opo-

wiada o istniejących konkretnie, wydobywa z przeszłości to, co się zdarzyło w konkretnych miejscach, w konkretnych okolicznościach historycznych.

Jest dyskusja, oczywiście, jak interpretuje te wydarzenia historyczne, ale mam wrażenie, że akurat, jeśli chodzi o pisarstwo Olgi Tokarczuk, to dokumentacja faktograficzna, geograficzna, historyczna jest bardzo głęboka. „Księgi Jakubowe" są tego wielkim, w ogóle, manifestem. Ona osiem lat nad tym pracowała, siedząc w archiwach i trzymając się bardzo faktów.

Sama zresztą powiedziała w swojej mowie noblowskiej, że owszem, to, co jest jej fikcją literacką nie jest nic wyssane z palca, wszystko jest oparte o bardzo drobiazgową pracę dokumentacyjną. Obawiam się, że wprowadzając takie zdanie, troszeczkę mówimy nieprawdę… znaczy, zmieniamy jakby wartość tej literatury.

Przewodniczący poseł Jacek Świat (PiS):

Pani poseł Różecka.

Poseł Mirosława Stachowiak-Różecka (PiS):

Myślę, że w tej sprawie ostatni głos.

Szanowni państwo, myślę, że trzeba spojrzeć jednak na całość propozycji pani poseł Lichockiej, choć podzieliliśmy te prace. Rozumiem, że zależy państwu na takim troszeczkę jednak bardziej emocjonalnym, jeśli tak można powiedzieć też, wyrażeniu. W mojej ocenie, patrząc na projekt zaproponowany przez panią Lichocką, to – rzeczywiście – nie bardzo może mieć miejsce w pierwszej części, nad którą teraz procedujemy. Moim zdaniem takie *clou*, które to oddaje, jest zaproponowane w cytacie pani Olgi Tokarczuk, które jest w drugim akapicie i właśnie oddaje to wszystko, na czym, moim zdaniem, państwu zależy.

My od lat pracujemy (ja już kolejną kadencję w komisji kultury) i, rzeczywiście, konsekwentnie staramy się, żeby te uchwały nie były też przegadane, żeby to nie były jednak takie słowotoki, siedem razy opisywane jakieś rzeczy. Żeby to, w jakim celu chcemy tę uchwałę uchwalić nam tak naprawdę nie uciekło i w miarę możliwości, rzeczywiście, było do przyjęcia przez wszystkich posłów.

Stosując taki zabieg, jak zaproponowała pani poseł Lichocka, że to, co jest takie właśnie emocjonalne – na czym państwu zależy – i oddaje intencję pisarki, jest wyrażone w tej uchwale jej własnymi słowami. I, moim zdaniem, to jest bardzo dobre wyjście dla nas, szukających dzisiaj na spotkaniu kompromisu w tej sprawie.

Przewodniczący poseł Jacek Świat (PiS):

Mamy zatem propozycję taką, by pierwszy akapit zastąpić akapitem zaproponowanym przez panią poseł Lichocką.

I drugą propozycję, by do akapitu zaproponowanego przez panią poseł Lichocką dołączyć zdanie z projektu 47.

Nie wiem, czy jesteśmy w stanie się tutaj pogodzić?

Sądzę, że musimy to rozstrzygnąć, po prostu, przez głosowanie.

Poseł Joanna Scheuring-Wielgus (Lewica):

Dobrze, to wycofuję swoją propozycję, dobrze? Żeby już nie…

Przewodniczący poseł Jacek Świat (PiS):

Dobrze, a zatem jest propozycja, by pierwszy akapit…

Poseł Mirosława Stachowiak-Różecka (PiS):

Pierwszy, drugi i trzeci.

Poseł Joanna Scheuring-Wielgus (Lewica):

Nie, raz trzeci mieliśmy zastąpić…

Poseł Rafał Bochenek (PiS):

Czwarty.

Przewodniczący poseł Jacek Świat (PiS):

Moment.

Poseł Joanna Lichocka (PiS):

Wprawdzie drugi i trzeci zastąpić…

Przewodniczący poseł Jacek Świat (PiS):

Kochane koleżanki, po kolei – żeby początek był taki, jak w propozycji pani poseł Lichockiej. Dalej idziemy – bydrugi i trzeci akapit z projektu 47, zastąpić drugim akapitem z projektu pani Lichockiej. Czy możemy się zgodzić na takie rozwiązanie? Jest ktoś przeciw?

Tak, pani mecenas?

Legislator Urszula Sęk:

Chcę jeszcze dopytać, bo wydaje mi się, że w tym drugim akapicie u pani poseł Lichockiej, tak mniej więcej w środku, powinno być „po mowie noblowskiej". Nie wiem, wydaje mi się, że chyba kropka… bo tam myślnik został przed tym „Chciwość..."

Poseł Joanna Lichocka (PiS):

Jest to po prostu wypowiedź – jeden fragment wypowiedzi i drugi fragment wypowiedzi. Ten drugi cytat jest również cytatem z mowy noblowskiej.

Przewodniczący poseł Jacek Świat (PiS):

Jest to dalszy ciąg wypowiedzi.

Legislator Urszula Sęk:

Znaczy, właśnie jest cudzysłów: „«Wszystko jest od siebie oddzielone, żyje osobno, bez związku»" – i to jest cytat „– mówiła pisarka w swojej mowie noblowskiej…"

To tu chyba albo kropka, bo ten myślnik jest jakby…

Poseł Rafał Bochenek (PiS):

Cytat to jest.

Poseł Joanna Lichocka (PiS):

Myślnik, czy raczej cytat, cudzysłów, tak.

Poseł Rafał Bochenek (PiS):

Cudzysłów, tak.

Legislator Urszula Sęk:

To znaczy co: kropkę i zamiast myślnika?

Poseł Joanna Lichocka (PiS):

Nie.

Legislator Urszula Sęk:

Nie?

Poseł Joanna Lichocka (PiS):

Nie kropkę, proszę pani, myślnik, bo to jest wtrącenie w ramach wypowiedzi pani Olgi Tokarczuk.

Przewodniczący poseł Jacek Świat (PiS):

Przepraszam bardzo, jestem polonistą, więc uważam, że po słowach „bez związku" należy wykreślić zamknięcie cudzysłowu, ponieważ cytat z pani Olgi Tokarczuk jest kontynuowany, a więc: „Wszystko jest od siebie oddzielone, żyje osobno, bez związku – bez cudzysłowu, myślnik i dalej…

Legislator Urszula Sęk:

Dobrze i myślnik zostaje.

Przewodniczący poseł Jacek Świat (PiS):

…Chciwość, brak…", natomiast, przepraszam, po słowach „mowie noblowskiej" potrzebna jest kropka.

Poseł Joanna Lichocka (PiS):

I co dalej?

Legislator Urszula Sęk:

Nie, to wtedy chyba nie, jak tego cudzysłowu nie ma to może właśnie tej kropki wtedy nie trzeba?

Przewodniczący poseł Jacek Świat (PiS):

(*poza mikrofonem*)

Poseł Joanna Lichocka (PiS):

Jak robisz kropkę to musisz znowu napisać cudzysłów, że to jest cytat również z mowy noblowskiej.

Przewodniczący poseł Jacek Świat (PiS):

Nie.

Drodzy państwo, proszę zobaczyć sobie jakąkolwiek książkę.

Z kolei, jeżeli nie będzie kropki to słowo „chciwość" nie może być pisane wielką literą, zaufajcie mi.

Poseł Mirosława Stachowiak-Różecka (PiS):

Jeżeli mogę, jeszcze taka jedna uwaga – czy ten drugi akapit…

Przewodniczący poseł Jacek Świat (PiS):

Jest to kwestia interpunkcji a więc chodzi o wykreślenie zamknięcia cudzysłowu a po słowie „noblowskiej" musi być kropka.

Poseł Krzysztof Mieszkowski (KO):

Ja też tak uważam.

Przewodniczący poseł Jacek Świat (PiS):

I w ten sposób kropka, zachowując – oczywiście – myślnik.

Legislator Urszula Sęk:

Przepraszam.

Po pierwsze, chciałam się upewnić i zaproponować, czyli są jakby dwa cytaty. Znaczy to pierwsze zdanie jest cytatem, później jest wtrącenie: „mówiła pisarka w swojej mowie noblowskiej" i dalej jest cytat.

Jeśli tak to brzmi, to ja skonsultuję z językoznawcami i na komisję po prostu… jakby wiedząc, że to są dwa cytaty, między nimi jest wtrącenie – niech językoznawcy, po prostu, określą, jak to ma prawidłowo być sformułowane.

Przewodniczący poseł Jacek Świat (PiS):

Tak, to jest techniczna rzecz, na Komisji możemy to rozstrzygnąć.

Poseł Tomasz Zimoch (KO):

Tak, jak pan przewodniczący mówi, to ma rację: albo otworzyć cudzysłów przed słowem „Chciwość…".

Przewodniczący poseł Jacek Świat (PiS):

Dobrze, ale skonsultujmy to z językoznawcami.

Poseł Anna Pieczarka (PiS):

Tylko jeszcze jedna mała uwaga: czy tutaj, w tym drugim akapicie, nie powinno pojawić się nazwisko „Olga Tokarczuk"? W którymś momencie, ja nie wiem w którym… czy „autorką „się posługiwać?

Poseł Mirosława Stachowiak-Różecka (PiS):

Tak, bo jest później cytat, więc gdzie to wtrącić?

Przewodniczący poseł Jacek Świat (PiS):

Myślę, że nie ma potrzeby, żeby nie powtarzać – jest w tytule, jest w pierwszym akapicie.

Poseł Anna Pieczarka (PiS):

Na końcu, albo w trzecim, bo tutaj mi brakuje jednak, pojawia się tylko tam.

Przewodniczący poseł Jacek Świat (PiS):

Tak, myślę, że w trzecim akapicie.

Poseł Anna Pieczarka (PiS):

Żeby wybrzmiało to tak dumnie.

Przewodniczący poseł Jacek Świat (PiS):

Dobrze, mamy zatem pierwszą część uchwały, złożoną z dwóch akapitów zaproponowanych przez panią poseł Lichocką, z tą korektą interpunkcyjną – i one zastąpiłyby trzy pierwsze akapity z tekstu 47.

Czy jest zgoda na takie rozwiązanie?

Nie słyszę sprzeciwu, więc przyjmujemy takie rozwiązanie.

Przechodzimy do akapitu czwartego – jest propozycja pani poseł Lichockiej, by zastąpić go tekstem z akapitu trzeciego poprawki.

Poseł Joanna Lichocka (PiS):

Jeśli mogę?

Przewodniczący poseł Jacek Świat (PiS):

Słucham uwag – pani poseł Lichocka.

Poseł Joanna Lichocka (PiS):

Słuchając pani poseł z PSL-u, przepraszam, nie pamiętam jeszcze nazwiska.

Poseł Anna Pieczarka (PiS):

Z PiS-u, pani poseł.

Poseł Joanna Lichocka (PiS):

Przepraszam, pomyliłam panią.

Przepraszam już wszystko, słuchajcie, mi się…

W tym ostatnim zdaniu, gdzie napisałam, że „jest to powód do radości, że to wyróżnienie upowszechnia na cały świat i zasłużenie potwierdza wysoką wartość polskiej literatury” można dodać nazwisko Olgi Tokarczuk.

Poseł Anna Pieczarka (PiS):

Tak.

Poseł Joanna Lichocka (PiS):

„Jest to powód do radości, że to wyróżnienie Olgi Tokarczuk upowszechnia na cały świat i zasłużenie potwierdza wysoką wartość polskiej literatury”.

Poseł Anna Pieczarka (PiS):

I to tak na koniec, na takie kolokwialnie dobicie, byłoby chyba bardzo w porządku.

Poseł Krzysztof Mieszkowski (KO):

Jeszcze słowo „wartość” ewentualnie zastąpić słowem „pozycję”, „wysoką pozycję”.

Poseł Joanna Lichocka (PiS):

Super.

Poseł Joanna Scheuring-Wielgus (Lewica):

Jeszcze bym dodała: „Sejm Rzeczypospolitej Polskiej”.

Przewodniczący poseł Jacek Świat (PiS):

Przepraszam bardzo, bo nie nadążam wszystkiego zanotować.

Poseł Krzysztof Mieszkowski (KO):

Zastanawiam się, czy słowo „wartość” nie zastąpić słowem „pozycję”.

Przewodniczący poseł Jacek Świat (PiS):

„Potwierdza wysoką pozycję”, tak?

Poseł Krzysztof Mieszkowski (KO):

Tak.

Przewodniczący poseł Jacek Świat (PiS):

Dobrze, dobra propozycja.

Poseł Anna Pieczarka (PiS):

Czyli byłoby tak: „Sejm Rzeczypospolitej Polskiej wyraża satysfakcję i dumę, że Polska znalazła się…

Poseł Rafał Bochenek (PiS):

Przepraszam, „satysfakcja” brzmi bardzo kolokwialnie, bardziej bym się posłużył tym zwrotem, który jest w projekcie „wyraża swoje najwyższe uznanie” albo „uznanie”.

Poseł Anna Pieczarka (PiS):

Też jest chyba bardziej tak dyplomatycznie, bardziej wyniośle, prawda?

Poseł Rafał Bochenek (PiS):

„Uznanie”, po prostu.

Poseł Anna Pieczarka (PiS):

Czyli: „Sejm Rzeczypospolitej Polskiej wyraża swoje najwyższe uznanie…”.

Przewodniczący poseł Jacek Świat (PiS):

Nie, nie… przepraszam, uznanie można wyrazić dla kogoś, my wyrażamy satysfakcję.

Poseł Joanna Lichocka (PiS):

I jesteśmy dumni, jak pani poseł Joanna Senyszyn zresztą to zgłaszała, prawda?

Przewodniczący poseł Jacek Świat (PiS):

Nie, nie.

Poseł Anna Pieczarka (PiS):

Dumę zgłaszała.

Przewodniczący poseł Jacek Świat (PiS):

Dobrze, moim zdaniem, językowo jest to w tej chwili dobrze. „Sejm wyraża satysfakcję z wysokiej pozycji Polski”, jest to językowo prawidłowo w tej chwili.

Poseł Joanna Lichocka (PiS):

Sejm może wyrazić satysfakcję? Sejm, jako instytucja?

Przewodniczący poseł Jacek Świat (PiS):

Wyraża, nie odczuwa, wyraża.

Jeszcze może uwagi do tego?

Poseł Joanna Scheuring-Wielgus (Lewica):

Przed chwilą mówiliśmy o tym, żeby w ostatnim akapicie napisać w którymś miejscu Olga Tokarczuk, żeby padło to imię i nazwisko.

Przewodniczący poseł Jacek Świat (PiS):

Tak, to będzie.

Poseł Joanna Lichocka (PiS):

To już jest.

Przewodniczący poseł Jacek Świat (PiS):

Moment, po kolei.

Dziękuję.

Pani poseł Różecka.

Poseł Mirosława Stachowiak-Różecka (PiS):

Myślę, że tu intencje są między nami zgodne, tylko musimy to zgrabnie ująć.

Poseł Anna Pieczarka (PiS):

Tak, dokładnie.

Poseł Mirosława Stachowiak-Różecka (PiS):

Czyli oprócz tego, że Sejm wyraża satysfakcję i dumę, że Polska znalazła się w czołówce, (tak teraz skracam) to rzeczywiście wyraża też uznanie dla samej pani Olgi Tokarczuk za to, że nas do tej czołówki swoją twórczością wprowadziła.

Tu jesteśmy zgodni.

Poseł Joanna Scheuring-Wielgus (Lewica):
Tak.

Poseł Mirosława Stachowiak-Różecka (PiS):
Musimy się jedynie skoncentrować, jak to sformułować, żeby to ładnie w tym ostatnim akapicie wybrzmiało.

Poseł Joanna Lichocka (PiS):
A czy dopisanie właśnie nazwiska Olgi Tokarczuk…

Poseł Mirosława Stachowiak-Różecka (PiS):
Nie mam propozycji, muszę pomyśleć.

Przewodniczący poseł Jacek Świat (PiS):
Dobrze, ale proszę państwa po kolei.

Pani poseł Różecka, proszę o przedstawienie konkretnej propozycji, żebyśmy mieli nad czym głosować.

Poseł Mirosława Stachowiak-Różecka (PiS):
Już myślimy.

Poseł Joanna Lichocka (PiS):
Tutaj pan się zgłasza.

Przewodniczący poseł Jacek Świat (PiS):
Tak, proszę bardzo.

Poseł Jarosław Rzepa (PSL-Kukiz15):
Panie przewodniczący, a może jednak zastosujmy w takim razie pierwszą część tego ostatniego akapitu z projektu 47: „Sejm Rzeczypospolitej Polskiej wyraża swoje najwyższe uznanie dla Olgi Tokarczuk, laureatki literackiej Nagrody Nobla za 2018 rok."

Kropka.

Poseł Anna Pieczarka (PiS):
Tylko jeszcze o to słowo „duma", też była prośba…

Poseł Jarosław Rzepa (PSL-Kukiz15):
Pytanie, czy już powinniśmy to ten… może to jest jakieś rozwiązanie, kończące jak gdyby tutaj.

Przewodniczący poseł Jacek Świat (PiS):
Byłoby to rozwiązanie, tylko trzeba to zgrabnie połączyć z myślą, którą przedstawiła pani poseł Lichocka.

Proszę.

Poseł Joanna Lichocka (PiS):
Bardzo by mi zależało na tym, żebyśmy podkreślili wysoką pozycję polskiej literatury, że Olga Tokarczuk znowu pokazała na cały świat, jak jesteśmy w tym, po prostu ,mocni. I to, że jesteśmy naprawdę w ścisłej czołówce światowej, słuchajcie.

Poseł Krzysztof Mieszkowski (KO):
Tym bardziej, że Nagroda Nobla jest ostatnią nagrodą, ona przecież uzyskała nagrody za „Księgi Jakubowe" we Francji, Bookera oczywiście, w Niemczech za „Dom dzienny, dom nocny".

Jest to naprawdę łowczyni nagród, jeśli można to tak powiedzieć.

Przewodniczący poseł Jacek Świat (PiS):
Poseł Różecka.

Poseł Mirosława Stachowiak-Różecka (PiS):
Przepraszam, my wszyscy głośno myślimy i gdybym się powtarzała to proszę mi od razu dać znać.

Jednak zaczęłabym ten akapit – to jest moja propozycja – od tego, co proponuje kolega Rafał, nawiązując do treści, na której pracujemy czyli, że: „Sejm Rzeczypospolitej Polskiej wyraża swoje najwyższe uznanie dla Olgi Tokarczuk, laureatki literackiej Nagrody…”

To zdanie powinno być.

Przewodniczący poseł Jacek Świat (PiS):

Tak, dobrze.

Poseł Mirosława Stachowiak-Różecka (PiS):

Ja bym od tego zdania zaczęła, kontynuując…

Poseł Rafał Bochenek (PiS):

A potem ciągiem może być…

Przewodniczący poseł Jacek Świat (PiS):

Panie pośle, nie przekrzykujmy się, pani Mirosława ma głos.

Poseł Mirosława Stachowiak-Różecka (PiS):

„Jednocześnie…” – i tu tylko dopieścić – „Jednocześnie wyrażając satysfakcję i dumę, że Polska znalazła się wśród ośmiu krajów z największą liczbą nagród Nobla z dziedziny literatury”.

Tu bym jeszcze wyrwała, że to jest upowszechnianie… tylko jeszcze nie umiem tego słowa skleić, ale w tej kolejności bym proponowała zmianę.

Czyli zacząć od tego zdania z oryginalnego projektu. Następnie pierwsze zdanie w całości, które proponuje pani poseł Lichocka i zastanowić się jedynie, czy jeszcze go troszkę nie rozwinąć, ale skracając tylko, co jest w drugim zdaniu, w projekcie pani poseł, tak?

Poseł Joanna Scheuring-Wielgus (Lewica):

Mogę na sekundę?

Przewodniczący poseł Jacek Świat (PiS):

Proszę bardzo.

Poseł Joanna Scheuring-Wielgus (Lewica):

Nawiązując do tego, co pani Różecka powiedziała – to ostatnie zdanie z projektu pani Lichockiej, jest uzupełnieniem tego drugiego. Po prostu, zostawmy jak jest, nie komplikujmy sobie dalej tego.

Przewodniczący poseł Jacek Świat (PiS):

Dobrze.

Zatem, reasumując…

Poseł Rafał Bochenek (PiS):

Panie przewodniczący, czy jeszcze mogę?

Przewodniczący poseł Jacek Świat (PiS):

Proszę bardzo, poseł Bochenek.

Poseł Rafał Bochenek (PiS):

Proponuję takie ostatnie przeczytanie tego, to by mogło brzmieć w ten sposób. „Sejm Rzeczypospolitej Polskiej wyraża swoje najwyższe uznanie dla Olgi Tokarczuk, laureatki Nagrody Nobla za 2018 rok” I teraz łącznik. „Dzięki temu Polska znalazła się wśród ośmiu krajów z największą liczbą nagród Nobla z dziedziny literatury”. I potem już ciągiem „Jest to powód do radości, że to wyróżnienie upowszechnia na cały świat i zasłużenie potwierdza wysoką pozycję polskiej literatury”.

I tyle, po prostu.

Przewodniczący poseł Jacek Świat (PiS):

Prawie dobrze, ale jest to potwierdzenie, to trochę nie ma… bo w pierwszym zdaniu „wyrażamy uznanie”, gdybyśmy zastosowali tę formułę, to by znaczyło, że wyrażamy radość z tego, że wyrażamy uznanie.

Proponowałbym jednak, tak jak tutaj było proponowane, żeby przyjąć zdanie z tekstu nr 47, o uznanie dla pani Olgi Tokarczuk, a całą końcówkę przenieść z projektu pani poseł Lichockiej. Z poprawką zgłoszoną przez pana posła Mieszkowskiego, że nie „wartość" a „pozycja".

Myślę, że to będzie zgrabnie i logicznie.

Czy możemy na taką propozycję się zgodzić?

Odczytam to, żebyśmy mieli jasność, na co się zgadzamy.

„Sejm Rzeczypospolitej Polskiej wyraża swoje najwyższe uznanie dla Olgi Tokarczuk, laureatki literackiej Nagrody Nobla za 2018 rok.

Sejm wyraża satysfakcję i dumę, że Polska znalazła się wśród ośmiu krajów z największą liczbą nagród Nobla z dziedziny literatury. Jest to powód do radości, że wyróżnienie to upowszechnia na cały świat i zasłużenie potwierdza wysoką pozycję polskiej literatury."

Poseł Anna Pieczarka (PiS):

Nie jest to powód do „dumy"?

Poseł Tomasz Zimoch (KO):

Jest „duma" wcześniej.

Poseł Anna Pieczarka (PiS):

Nie ma.

Poseł Joanna Scheuring-Wielgus (Lewica):

Jest „duma", jest na początku.

Poseł Anna Pieczarka (PiS):

Bierzemy z druku 47.

Poseł Joanna Scheuring-Wielgus (Lewica):

Jest cały akapit, jest „duma".

Przewodniczący poseł Jacek Świat (PiS):

Dobrze, czy zatem państwo mają jeszcze jakąś uwagę?

Pani poseł Lichocka.

Poseł Joanna Lichocka (PiS):

Chcę tylko państwu zwrócić uwagę, że powtarzamy w tym ostatnim akapicie informację z pierwszego akapitu o literackiej Nagrodzie Nobla za rok 2018. To może być, oczywiście, celowy zabieg stylistyczny, ale może też być to błąd, jak państwo uznacie.

Poseł Tomasz Zimoch (KO):

Ale nie było określenia „najwyższe uznanie".

Poseł Joanna Lichocka (PiS):

O najwyższe uznanie się nie czepiam, to zostaje, natomiast chodzi o sformułowanie „literacką Nagrodę Nobla".

Poseł Tomasz Zimoch (KO):

Nawiązuję do pierwszego zdania, na które zwraca uwagę pani poseł Lichocka, że pierwsze zdanie jest powtórzeniem tego ostatniego akapitu. Pani poseł Lichocka powiedziała, że to, jeśli dobrze zrozumiałem?

Poseł Joanna Lichocka (PiS):

Ale się powtarza informacja.

Poseł Tomasz Zimoch (KO):

Ale w ostatnim zdaniu, przyjętym z druku nr 47 jest „najwyższe uznanie", czego nie ma w pierwszym zdaniu.

Poseł Joanna Lichocka (PiS):

Tak, oczywiście, ale to wprowadzamy…

Poseł Tomasz Zimoch (KO):
To nie jest to powtórzenie?

Poseł Joanna Lichocka (PiS):
W tym sensie – nie jest.

Poseł Tomasz Zimoch (KO):
To bardzo dziękuję.

Przewodniczący poseł Jacek Świat (PiS):
Zatem mamy całość.
Musimy formalnie…

Legislator Urszula Sęk:
Może jeszcze bym odczytała?

Przewodniczący poseł Jacek Świat (PiS):
Dobrze, odczytajmy.

Legislator Urszula Sęk:
Ostatni akapit brzmiałby tak:
„Sejm Rzeczypospolitej Polskiej wyraża swoje najwyższe uznanie dla Olgi Tokarczuk, laureatki literackiej Nagrody Nobla za 2018 rok.
Sejm Rzeczypospolitej Polskiej wyraża satysfakcję i dumę, że Polska znalazła się wśród ośmiu krajów z największą liczbą nagród Nobla z dziedziny literatury. Jest to powód do radości, że to wyróżnienie upowszechnia na cały świat i zasłużenie potwierdza wysoką pozycję polskiej literatury”.

Poseł Joanna Scheuring-Wielgus (Lewica):
Tak.

Poseł Anna Pieczarka (PiS):
Jest: „to wyróżnienie”, czy „to wyróżnienie” brzmi dobrze stylistycznie?

Przewodniczący poseł Jacek Świat (PiS):
Proponowałbym tutaj tylko drobniuteńką przestawkę, przepraszam, że „wyróżnienie to” czyli zmianę szyku.
Nie wiem, czy to nie będzie zręczniej? Jakoś mi ta melodia tekstu bardziej…

Legislator Urszula Sęk:
Jeszcze z językoznawcami ustalę, właśnie często nam przestawiają tego typu związki.

Przewodniczący poseł Jacek Świat (PiS):
Dobrze, ale to jest szczegół.
Proszę państwa, pozostaje nam zatem przegłosowanie całości tekstu uchwały.
Kto jest za przyjęciem tekstu wypracowanej uchwały?

Sekretarz Komisji Eliza Kalita:
9.

Poseł Anna Pieczarka (PiS):
Dobry początek dnia.

Przewodniczący poseł Jacek Świat (PiS):
Kto jest przeciw? (0)
Kto się wstrzymał? (0)
Jednogłośnie.
Bardzo państwu dziękuję za tak zgodną, dobrą pracę.
Zamykam posiedzenie.